

Romuald Piwko

Przyłęk, pow. Ząbkowice Śl.

Informator Archeologiczny : badania 8, 69-70

1974

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

skraju i ok. 250 m na południe od wykopu "A" na stanowisku 1. Zbadano obszar 0,5 ara.

W założeniu miały to być badania sondażowe w celu uchwycenia południowego skraju cmentarzyska /patrz Pratkowice, st. 1, IA. Badania 1973 i 1974/. Tymczasem zarówno materiał ruchomy jak i inne; obiekty odkryte na stanowisku 6 wyraźnie wskazują na istnienie osady. Zachowały się ślady czterech palenisk, z których 2 wyłożone były polepą. Paleniska zawierały nieliczne ułamki ceramiki. Ponadto odkryto jamę o głębokości 70-80 cm, której wypełnisko stanowiła szaro-brązowa ziemia i węgiel drzewny. Chronologii jamy nie udało się ustalić.

Materiał wydobyty z wykopu to: polepa z palenisk, węgiel drzewny, odłupki krzemienne oraz ułamki naczyń. Wśród tych ostatnich przeważały fragmenty nieozdobione i niecharakterystyczne. Jednakże występują też fragmenty płaskich dcn naczyń, proste wylewy, jeden fragment zgrubiałego brzegu wychylonego na zewnątrz oraz ostry załom brzuśca z nacięciami. Część ceramiki była silnie przepalona.

Bardziej precyzyjne datowanie stanowiska jest niemożliwe ze względu na niewielką ilość materiału. Ogólnie można określić wiek zabytków na IV-V okres epoki brązu. Byłby on współczesny grobem ze stanowiska 1 oraz materiałowi ze stanowiska 3 /patrz IA. Badania 1973, s. 69-70/. Stanowisko 6 było prawdopodobnie jedną z osad, których mieszkańcy chowali zmarłych na wspólnym cmentarzysku.

PRZYŁĘK, pow. Ząbkowice Sl.

Katedra Archeologii
Uniwersytetu Wrocławskiego

Badania prowadził mgr Romuald Piwko. Finansowało Centralne Biuro Studiów i Projektów Budownictwa Wodnego "Hydroprojekt" - Oddział we Wrocławiu. Pierwszy sezon badań. Osada kultury łużyckiej.

Osada położona jest na terasie Nysy Kłodzkiej opadającej łagodnym skłonem w kierunku południowym. Oddalona jest, z jednej strony o około 80 m od kanału zwanego Młynówką i około 160 m od Nysy Kłodzkiej, z drugiej zaś o około 400 m w kierunku wschodnim od wsi Przyłęk.

Wykop o powierzchni 230 m² usytuowano na skłonie terasy. Ogółem odkryto 26 obiektów nieruchomych, trzy z nich są obiektami mieszkalnymi, wśród pozostałych przeważają jamy postłupowe.

Wszystkie obiekty zawierały dużą ilość fragmentów naczyń, które możemy podzielić na cienko i grubościennie. Wśród naczyń grupy pierwszej

wyróżniono: misy, kubki, czerpaki. Jest to ceramika wygładzana, bogato ornamentowana. Drugą grupę stanowią najczęściej formy garnkowate o schropowanej powierzchni, bardzo rzadko zdobione, wyłącznie dookólną karbowaną listwą czy guzkami na krawędzi wylewu.

PYSZNICA, pow. Stalowa Wola
Stanowisko 1

Muzum Okręgowe
w Rzeszowie

Badania prowadziła mgr Elżbieta Pohorska /autorka sprawozdania/ pod kierunkiem dra Kazimierza Moskwy. Pierwszy sezon badań. Cmentarzysko grupy tarnobrzeskiej kultury łużyckiej z V okresu epoki brązu, grób z okresu wpływów rzymskich /znalezisko siekierki neolitycznej/.

Stanowisko znajduje się na niewielkiej wydmie po prawej stronie drogi Stalowa Wola - Pysznica w odległości ok. 1 km od granic Stalowej Woli. Badania miały charakter ratowniczy. Odkryto 402 groby ciałopalne, wyłącznie popielnicowe, które zalegały na głębokości 20-60 cm. Charakterystyczną formę grobu stanowiła popielnica z przepalonymi kośćmi, zwykle nakryta misą. Nielicznym popielnicom towarzyszyły przystawki z reguły pojedyncze. Tylko w jednym grobie odkryto ich sześć. Około 1/4 grobów wyposażona była w drobne przedmioty brązowe i kościany grocik strzały. Występowały one wyłącznie w popielnicach.

Funkcję popielnic pełniły naczynia wazowate, najczęściej zdobione nadziałem brzuśca zakreskowanymi przylegającymi do siebie trójkątami lub czworobokami tzw. wazy nadszańskie. Misy reprezentowane były przez okazy półkoliste i ostroprofilowane, zdobione na dnie kołami współśrodkowymi, zaś przystawki przez czerpaki i naczynia miniaturowe.

Zbadane groby na podstawie ceramiki należy datować na V okres epoki brązu.

Cechą charakterystyczną cmentarzyska jest niespotykane dotąd w grupie tarnobrzeskiej wielkie zagęszczenie grobów.

Podczas robót drogowych w pobliżu cmentarzyska odkryto również pojedynczy, ciałopalny popielnicowy grób z okresu wpływów rzymskich oraz siekierkę z krzemienia pasiastego.

RUDKA BAŁTOWSKA, pow. Lipsko

patrz
neolit